

Při konzultacích nad portfoliem dítěte

Na konzultacích také domlouváme společné postupy. Objevíme-li situace, ve kterých potřebujeme při vedení dítěte postupovat stejným způsobem, dohodneme se, jak je budeme řešit. Chci tím říct, že nechceme být odborníky na pravdu, ale popisujeme konkrétní situace z mateřské školy a nabízíme společné hledání řešení s rodičem. Pak už není tak těžké navrhnout další odbornou pomoc, je-li potřeba ji vyhledat. Takže je to vlastně hlavně čas, kdy takto pomáháme dítěti posouvat ho dál tím, že pracujeme s celou rodinou, konzultujeme různé způsoby řešení a hledáme to „pravé ořechové“.

Je to také dobrý prostor pro vyjasnění našich vzdělávacích strategií – v rozhovoru s rodiči se mnohdy otevře možnost, jak konkrétními příklady ukázat, v čem vnímáme důležitost spontánní hry (a tedy včasného ranního příchodu), proč denně sestavujeme komunikační kruhy, co je jejich náplní, jaké aktivity patří ke kterému centru a podobně. (Hana Kretková, MŠ Sokolská, Olomouc)

každodenního fungování ve školce není příliš prostoru na to, abychom probírali vše potřebné. Také oceňuji, že díky těmto konzultacím budu moci lépe sledovat vývoj svých dětí a jejich pokroky, případně pracovat s jejich slabšími místy.

V předchozí mateřské školce, kterou můj syn navštěvoval po dobu dvou let, mi tento společný prostor ke konzultacím velmi chyběl. Veškeré informace mi paní učitelka předávala ráno nebo odpoledne při předávání/vyzvedávání dítěte a často nebyl vůbec čas na to, abych se zeptala na potřebné věci. V případě dotazů jsem měla pocit, že spíše obtěžuji, protože v běžném provozu nebyl na diskuzi prostor. Velký rozdíl spatřuji také v tom, že v předchozí MŠ byly sdíleny a probírány

Oceňuji zejména vstřícnost všech našich učitelek a jejich ochotu k takovému sdílení a spolupráci, která jde opravdu do hloubky, protože během

většinou pouze problémy, které se týkaly jednotlivých dětí, a neměla jsem tedy žádný ucelený obrázek o tom, jak se syn adapтуje a jak ve školce funguje. (Rodič z MŠ Sokolská)

Jak probíhají konzultace na 1. stupni ZŠ?

V základní škole mají konzultace obvykle podobu triády (učitel – rodič – žák) a na dítě se přenáší větší díl zodpovědnosti než v mateřské škole. Dítě je zapojeno do konzultací a má aktivní úlohu. Jsme přesvědčeni, že přímá a vzájemná komunikace učitele, rodiče a žáka je často neefektivnější formou spolupráce, která mnohdy zabraňuje zbytečným nedorozuměním a posiluje postavení žáka či žákyně v procesu vzdělávání. Vstřícnost, ochota ke vzájemné komunikaci a podpoře v pomoci dítěti posiluje jeho sebedůvěru a motivaci k dalším úspěchům.

- V** Důvodů pro zapojení dítěte do tohoto procesu je několik. Jak ukazují výzkumy, děti si vytvářejí určité specifické strategie, které jsou mnohdy vzdálené od ideální představy o míře sdílení informací. Pokud dítě nemůže mít v budování vztahu aktivní úlohu, pak to znamená, že jeden z aspektů socializace zmizí. Různé výchovné problémy žáků, často způsobené nedorozuměním nebo nedostačující komunikací s rodiči, pomáhají konzultace učitel – rodič – žák zlepšit, „zprůhlednit“. (Smetáčková 2011 s. 25) Schůzka pojednává o dítěti, tudíž by dítě toho mělo být přímou součástí, nemělo by se jednat o něm bez jeho přítomnosti, zvláště když se jedná o jeho záležitost nebo problémy. Dítě by se mělo účastnit jejich řešení.

Důležité argumenty pro aktivní zapojení dětí do konzultací spočívají také v oblasti rozvoje klíčových kompetencí. Konzultace svou formou a svým obsahem umožňují reflektovat a zároveň i částečně rozvíjet klíčové kompetence žáků, jejichž rozvinutí je jedním ze zásadních cílů základního vzdělávání. Je to zejména kompetence k učení, kompetence komunikativní a kompetence sociální a personální. Žák/yně s pomocí učitele a rodiče vyhodnocuje a reflektuje způsob svého učení. Žáci nižších ročníků si zvykají na školní režim, s pomocí učitele a rodičů se učí orientovat např. v týdenním plánu, s jehož pomocí se učí organizovat svůj čas na práci, zábavu, odpočinek.

Konzultace je příležitostí pro dítě, kdy se může s učitelem a rodiči poradit, jak zlepšit své výsledky. S jejich pomocí si stanoví postup práce a podmínky (žakovská smlouva, dohoda), za kterých bude jeho práce úspěšná.

V oblasti komunikace se dítě učí naslouchat druhému bez přerušování. Pokud mluví, dívá se druhým do očí. Konzultace je setkáním, které se snaží o rovnocennost všech stran, takže i dítě má právo říci svůj názor, vysvětlit ho.

Velký prostor je věnován rozvoji kompetence sociální a personální, protože dítě téměř vždy hodnotí, jak se chová ve třídě, jak dokáže pracovat ve skupině, zda dokáže spolupracovat, zapojit se, vypracovat dílčí úkol, jestli mu přitom něco činí potíže.

Konzultace je prostorem k sebehodnocení. Žáci se učí mluvit o svém chování, chování ke spolužákům. Učí se hodnotit svůj pracovní výkon ve škole, domácí přípravu – zda je dostačující, účinná. Dalšími přínosy pro dítě je, že vidí vzájemnou komunikaci učitele a rodiče, kteří se domlouvají na jeho podpoře, pomoci.

P

Konzultace ve složení učitel – rodič – žák absolvujeme 3× až 4× ročně. Trvají obvykle 20–30 minut. Rodiče jsou pozváni e-mailem k doplnění termínu. Na společném disku (Google Drive) je

připravena tabulka s daty a časy, kam rodiče doplňují své jméno. Termín pak mají ještě potvrzený v žákovské knížce. Zde vidíme ukázkou přihlašovacího formuláře.

TŘÍDNÍ KONZULTACE 2018/19 - 6. ROČNÍK ☆

Soubor Upravit Zobrazit Vložit Formát Data Nástroje Doplnky Náповěda Poslední úprava provedena 8. ledna

100% Kč % .0 .00 123 Arial 10 B I A

Vážení rodiče,

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Vážení rodiče,							
2	rádi bychom Vás pozvali na třídní konzultace, které se konají v níže uvedených termínech.							
3	Prosim, vyberte si den a hodinu, kdy se Vám hodí přijít se svým dítětem na dvacetiminutovou konzultaci týkající se prospěchu a dalších školních záležitostí							
4	a zapíšte se do tabulky.							
5								
6	Děkujeme a těšíme se na shledanou.							
7	Tým ZŠ PROSPERITY							
8								
9		Datum	Čas	Jméno				
10		pondělí 14. ledna	15:00					
11		pondělí 14. ledna	15:30					
12		pondělí 14. ledna	16:00					
13		pondělí 14. ledna	16:30					
14		úterý 15. ledna	15:00					
15		úterý 15. ledna	15:30					
16		úterý 15. ledna	16:00					
17		úterý 15. ledna	16:30					
18								

v 16.34 mi přijede vlak od Prahy, tj. budeme 16.40, díky

Přihlašovací formulář

Z mého pohledu jsou konzultace možností, jak individuálně mluvit s žákem a rodiči v úzkém kruhu. Vyhovuje mi, že jsou pravidelné (3–4 ročně), je možné tak sledovat vývoj a pokroky každého žáka. Na začátku konzultace žák/yně ukazuje své portfolio, vybírá práce, které považuje za důležité. Rodič se seznamuje s prací, kterou dítě odvedlo, je to i motivační situace pro rozproutění komunikace. Následně mluví učitel/ka o tom, jak dítě ve škole prospívá, jakých pokroků dosáhlo. Rodič komentuje pohled z domova, může zmínit i potíže nebo naopak pokroky, kterých si doma všiml. Někdy je obtížné dodržet čas dvaceti minut, proto si mezi jednotlivými konzultacemi nechávám menší časovou rezervu. I tak je dobré konzultaci časově strukturovat tak, aby se zbytečně neztrácel čas a došlo na všechna důležitá témata.

Konzultaci беру asi jako nejlepší způsob zhodnocení dosavadní práce a úsilí všech – dítěte, rodiče a učitele. Máme příležitost shrnout, co v naší spolupráci funguje dobře, jak na tom dál pracovat, na co je potřeba se zaměřit v dalším období (formulování dlouhodobého úkolu) a jak si rozdělit práci na úkolu – kdo bude na co dohlížet. Vidíme také, jaký posun učinilo dítě v komunikaci s dospělými od předešlých konzultací. Jedinou stinnou stránku konzultací vidím v časové, ale i psychické náročnosti na ni. [Magdalena Málková, ZŠ PROSPERITY, Nová Ves u Kolína (www.skolaprosperty.cz)]

si měli znovu projít slovní hodnocení paní učitelky a vybrat z něj větu, která je potěšila, a větu, která vybízí ke zlepšení práce.

P

Samotnému průběhu konzultace předcházela příprava. Podkladem bylo čtvrtletní slovní hodnocení učitelky a přehled známek, čtvrtletní sebehodnocení žáků a portfolio prací žáka. Žáci a žákyně

Klasifikace a součet razítek za 3. čtvrtletí

TŘÍČTVRTĚLETNÍ KLASIFIKACE

Český jazyk 5
Anglický jazyk 5
Prvouka 5
Matematika 5
Hudební výchova 5
Výtvarná výchova 5
Člověk a svět práce 5
Tělesná výchova 5

Jiná opatření

Pouze razítka od 22. týdne šk. roku!

91 + 26 + 8 + 0 = 65

TŘÍČTVRTĚLETNÍ KONZULTACE

Moje příprava na konzultaci

• Větu (část věty) z hodnocení, ze které jsem měl/a radost: *Ráda pomůcku oslovím kamarádům.*

• Větu (část věty) z hodnocení, která mě vyběží ke zlepšení: *Mám si svoje práce po sobě pořádně kontrolovat.*

• Jak se mi dařilo plnit dlouhodobý úkol: *Časupín si dodělávám svíatka.*

ZÁZNAM ZE TŘÍČTVRTĚLETNÍ KONZULTACE

Den čas: *11. 1. 2019* setkání se žákem: *ANK* *MATKA* *OTEC* žák: *ČLÉN RODINY* *UČITEL*

MEZI ÚKOL DO KONCE ŠKOLNÍHO ROKU (v čem se můj žák ještě musí):

Budu si doma vymyslet příklady na odčítání.

POPSA ŽÁKA: *[Podpis]* **POPSA UČITELKY:** *[Podpis]*

V Praze - Karlíně dne: *18. 1. 2019*

POPSA ŽÁKA - ŽÁKYNĚ: *[Podpis]* **POPSA UČITELKY:** *[Podpis]*

- 90 - PK 2017 © P. Tichý, L. Klimešová

Čtvrtletní hodnocení

Časový harmonogram byl rozvržen do 4 dnů v rozmezí dvou týdnů. Konzultace probíhaly odpoledne, mezi 15. a 18. hodinou, přičemž délka konzultace byla stanovena na 20 minut. Vždy po třech konzultacích byla zapsána dvacetiminutová pauza. Pro učitelku to znamenalo 5–8 konzultací za den.

Samotná konzultace probíhala ve třídě, v jejíž jedné části byly spojené dvě lavice tak, aby učitelka, žák i rodič mohli sedět pohromadě. Na stolku bylo připravené malé občerstvení – pití a ovoce, aby zpříjemnilo atmosféru a opadla případná nervozita, nejistota. Na začátku konzultace učitelka přivítá žáka a rodiče pozdravem a podáním ruky, posadí se a učitelka zahájí setkání připomenutím průběhu a smyslu konzultace. Nejdříve

Milá Terezko,

od pololetního vysvědčení ses dozvěděla mnoho nového. Při vyučování se snažíš zapojit do našich aktivit. Hlásíš se, ale stále ne tak často, jak bys mohla. Pracuješ si ve svém tempu. Ale snažíš se svou práci vždy dokončit. V českém jazyce znáš naše jazyková pravidla. Při psaní ale děláš občas chyby. Své práce si po sobě vždy pozorně překontroluj. Někdy ti chybí čárka, háček nebo tečka. Některá písmenka nemají správný tvar a velikost. Ale když se snažíš, píšeš pěkně. V matematice pracuješ samostatně. Umíš používat nabízené pomůcky. Pokud je potřeba, zapojoš se do společné práce a kontroly s ostatními. Počítáš do šedesáti a orientuješ se v tabulce násobků. Někdy se ale nějaká početní chyba objeví. Pokud něčemu nerozumíš, nebo si nejsi jistá, tak se vždy zeptej. Do svého kalendáře píšeš pečlivěji a přesněji stříhej vlepované listy. Pozorněji opisuj a škrtej jedním tahem. Kalendář je plný barevných ilustrací. S dodržováním třídních pravidel nemáš žádný problém. Jsi ochotná a ráda pomůžeš ostatním kamarádům.

Ať se ti do konce školního roku podaří to, co si přeješ zlepšit. Lucka a Judita

[Podpis] **POPSA UČITELKY:** *[Podpis]*

[Podpis] **POPSA ŽÁKA - ŽÁKYNĚ:** *[Podpis]*

- 91 - PK 2017 © P. Tichý, L. Klimešová

mluví žák/yně o tom, jak se doma připravuje do školy, jak pracuje s týdenním plánem učiva a s úkoly, učitelka dává doplňující otázky, rodiče doplňují odpovědi. Dále se učitelka ptá rodičů, jestli zasahují dítěti do domácí přípravy, pokud ano, jak moc. Učitelka poté zhodnotí, jak to vidí ona ve škole. Společně diskutují o tom, jak by se sebehodnocení v rámci týdenního plánu dalo vylepšit. Dítě mluví o tom, co ho potěšilo z učitelčina slovního hodnocení, přemýšlí o tom, na čem bude dále pracovat. Následně všichni společně formulují dlouhodobý úkol a všichni ho potvrdí svým podpisem. Následuje prostor pro dotazy a připomínky. Konzultaci uzavřeme rozloučením, podáním ruky. [Hronková (2009 s. 95), ZŠ Lyčkovu náměstí]

R

Vzhledem k tomu, že mám porovnání i s klasickou státní základní školou, tak rozdílů vnímám velmi markantně. Za výhody považuji možnost volby času, který mi vyhovuje. Konzultace je vždy dynamická, nedochází k prodávám a ztrátě času, případně učitel/ka neobruzdá do jiných témat, která mohou vznést jiní rodiče. Žák/yně má možnost se konzultace AKTIVNĚ účastnit, v čemž je i podporován/a. Konzultační hodiny

vnímám jako bezpečný prostor pro dítě, kdy se může vyjádřit k čemukoliv, byť to může být úplná maličkost, či zdánlivě to ani s výukou nesouvisí. Vzhledem k tomu, že čas je plně věnován jednomu dítěti, je dostatečný prostor prohlédnout si pracovní materiály, výtvary, prakticky neomezeně se ptát na to, co člověka v tu chvíli napadne, zajímá. (Matka žákyně čtvrtého ročníku, ZŠ PROSPERITY, Nová Ves u Kolína)